

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ІСТОРИЧНОГО І ТЕОРЕТИЧНОГО
МУЗИКОЗНАВСТВА
(НА БАЗІ АТЕСТАТА ПРО ПОВНУ ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри історії,
теорії мистецтв та виконавства
№ 3 від 19 жовтня 2020 р.

ЛУЦЬК – 2020

Навчальна дисципліна «*Основи історичного і теоретичного музикознавства*» включає у себе такі змістові модулі:

- ❖ Історія музики;
- ❖ Основи теорії музики;
- ❖ Гармонія та сольфеджіо;
- ❖ Народна музична творчість;
- ❖ Аналіз, композиція та контрапункт;
- ❖ Сучасна музика.

1. Опис навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом підготовки бакалавра на базі повної загальної середньої освіти і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1
денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
<u>Денна форма навчання</u>	02 Культура і мистецтво	нормативна
	025 Музичне мистецтво	
Кількість годин/кредитів 1665/55,5	Бакалавр	Рік навчання 1– 4
		Семестр 1– 8
Лекції 80 год.		
Практичні (семінари) 446 год.		
Лабораторні 268 год.		
Самостійна робота 769 год.		
Консультації 102 год.		
Форма контролю: екзамен (1,2, 3, 4, 5, 6,7, 8)		
ІНДЗ – немає		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою курсу «Основи історичного і теоретичного музикознавства» є введення студентів-музикантів у обрану ними область наукової та практичної діяльності, загальне уявлення про музикознавство як розгалуженої системи знань, що відображає цілісний і різноманітний світ музичного мистецтва і пов'язаних з ним галузей культури.

Основні завдання курсу зводяться, по-перше, до визначення місця і функцій музикознавства в музичній культурі, по-друге, до визначення його цілей, завдань, предметів дослідження і, по-третє, до розгляду форм і методів музикознавчої діяльності.

Дисципліна «Основи історичного і теоретичного музикознавства» відноситься до нормативної частини професійного циклу основної освітньої програми. Предмет «Основи історичного і теоретичного музикознавства» відображає практичну музичну діяльність, виконує пізнавальну функцію, осмислює природу музичного мистецтва, його роль в культурі і житті суспільства. Відображаючи системний характер свого об'єкта, саме цей предмет виступає методологією музичної науки, розглядаючи її функції, зміст і форму, процеси функціонування та історичного розвитку.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
6. Навички міжособистісної взаємодії.
7. Здатність бути критичним і самокритичним.
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
12. Здатність працювати автономно.
13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
8. Здатність здійснювати диригентську діяльність.
9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
11. Здатність оперувати професійною термінологією.
12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.
16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6	7
1 семестр Історія музики/Основи теоретичного музикознавства/Сольфеджіо						
Змістовий модуль 1. Теоретичне музикознавство/ Становлення музичної культури епохи Античності, Середньовіччя та Відродження.						
Тема 1. Вступ до теорії музикознавства	8	-	3	-	4	1
Тема 2. Історія та структура музикознавства	8	-	3	-	4	1

Разом за змістовим модулем 1 Теоретичне музикознавство	16	-	6	-	8	2
Тема 1. Мистецтво періоду Античності.	7	2	-	-	5	-
Тема 2. Музична культура Середньовіччя.	7	2	-	-	5	-
Тема 3. Розвиток мистецтва в епоху Відродження.	7	2	-	-	5	-
Тема 4. Народна творчість. Розвиток українського професійного мистецтва.	10	2	2	-	5	1
Тема 5. Монодія та розвиток багатоголосся на Україні.	12	2	2	-	7	1
Разом за змістовим модулем 1 Історія музики	43	10	4	-	27	2
Змістовий модуль 2. Теорія та Сольфеджіо / Західноєвропейська та українська музична культура XVII - XVIII ст.						
Тема 3. Вступ до теорії музики. Музичний звук. Музична система. Натуральний мажор.	14	-	5	5	8	1
Тема 4. Нотне письмо. Натуральний мажор	12	-	5	5	6	1
Тема 5. Ритм. Метр. Розмір. Темп. Динаміка. Агогіка Натуральний мінор	11	-	5	7	6	-
Тема 6. Лад. Тональність. Транспозиція. Секвенція. Лади народної музики. Натуральний мінор	11	-	5	7	6	-
Тема 7. Інтервали. Різновиди мажору	12	-	5	6	6	1
Тема 8. Акорди. Різновиди мінору	14	-	5	6	8	1
Разом за змістовим модулем 2 Сольфеджіо	74	-	30	36	40	4
Тема 6. Музична культура бароко. Жанр опери у XVII ст.	13	2	6	-	5	-
Тема 7. Інструментальні жанри XVII–XVIII ст.	13	2	6	-	5	-
Тема 8. Й.С.Бах. Характеристика творчості та стилю композитора.	14	2	6	-	5	1
Тема 9. Й.С.Бах. Органні, клавирні та вокально-інструментальні твори.	14	2	6	-	5	1
Тема 10. Г.Ф.Гендель. Ораторії. Інструментальна музика.	19	2	6	-	10	1
Разом за змістовим модулем 2 Історія музики	73	10	30	-	30	3
Разом за 1 семестр Основи теорії музики	90	-	36	-	48	6
Разом за 1 семестр Сольфеджіо	36	-	-	36	-	-
Разом за 1 семестр Історія музики	116	20	34	-	57	5
Разом за 1 семестр	126	20	70	36	-	-
2 семестр Гармонія та сольфеджіо/ Історія музики/ Народна музична творчість						
Змістовий модуль 3. Гармонія та сольфеджіо/Епоха класицизму/						
Тема 9. Вступ до курсу гармонії. Натуральний мажор. Однойменний мажоро-мінор	54	-	12	10	30	2
Тема 10. Головні тризвуки. Натуральний мажор. Однойменний мажоро-мінор	52	-	10	10	30	2
Тема 11. Каденція та її види. Кадансовий 6/4. Натуральний мажор. Однойменний мажоро-мінор	63	-	12	14	35	2
Разом за змістовим модулем 3 Гармонія та сольфеджіо	169	-	34	34	95	6
Тема 11. Й. Гайдн. Характеристика творчості. Риси стилю.	12	2	4	-	5	1
Тема 12. В.А.Моцарт.	13	2	5	-	5	1
Тема 13. М. Березовський, Д. Бортнянський, А. Ведель. Хорові твори. Риси стилю.	18	2	5	-	10	1
Тема 14. Л. Бетховен. Характеристика творчості. Риси стилю.	13	2	5	-	5	1
Тема 15. Л.Бетховен. Сонати.	13	2	5	-	5	1

Симфонії. Увертюри.						
Разом за змістовим модулем 3 Історія музики	69	10	24	-	30	5
Тема 1. Музична народна творчість. Характеристика предмету.	6	-	-	4	2	-
Тема 2. Історія фольклору. Обрядовий фольклор.	9	-	-	5	3	1
Тема 3. Епос.	11	-	-	6	4	1
Тема 4. Лірика.	11	-	-	6	4	1
Тема 5. Історія збирання та вивчення української народної музики.	11	-	-	7	4	-
Тема 6. Методика збирання та вивчення фольклору.	12	-	-	6	5	1
Разом за змістовим модулем 3 Народна музична творчість	60	-	-	34	22	4
Разом за 2 семестр	136	10	58	68	-	-
3 семестр Гармонія та сольфеджіо/ Історія музики						
Змістовий модуль 4. Домінантсептакорд. Сольфеджіо / Музична культура епохи романтизму.						
Тема 12. Обернення головних тризвуків. Паралельний мажоро-мінор	52	-	12	12	25	3
Тема 13. Домінантовий септакорд. Паралельний мажоро-мінор	51	-	12	12	25	2
Тема 14. Побічні тризвуки. Паралельний мажоро-мінор	51	-	12	12	25	2
Разом за змістовим модулем 4 Гармонія та сольфеджіо	154	-	36	36	75	7
Тема 16. Вокальна творчість Ф.Шуберта.	12	2	5	-	4	1
Тема 17. Ф.Шопен. Р.Шуман. Характеристика творчості. Риси стилю.	13	2	6	-	4	1
Тема 18. Е. Гріг. Засновник норвезької національної школи.	12	2	5	-	4	1
Тема 19. Г.Берліоз. Характеристика творчості. Риси стилю.	12	2	5	-	4	1
Тема 20. Ф.Ліст. Симфонічні поеми.	12	2	5	-	4	1
Разом за змістовим модулем 4 Історія музики	61	10	26	-	20	5
Разом за 3 семестр	108	10	62	36	-	-
4 семестр Гармонія та сольфеджіо Історія музики/						
Змістовий модуль 5. Модуляція. Сольфеджіо/ Епоха романтизму в українській музиці						
Тема 15. Головні септакорди (II7, VII7). Допоміжні та прохідні хроматичні звуки	65	-	20	17	25	3
Тема 16. Маловживані акорди Д-групи. Модуляція в тональності діатонічної та недіатонічної спорідненості	59	-	14	17	25	3
Разом за змістовим модулем 5 Гармонія та сольфеджіо	124	-	34	34	50	6
Тема 21. М. Лисенко. Засновник національної композиторської школи.	10	2	4	-	4	-
Тема 22. М. Лисенко. Оперна, камерно-вокальна та інструментальна творчість.	12	2	5	-	4	1
Тема 23. К.Стеценко Характеристика творчості. Риси стилю.	12	2	5	-	4	1
Тема 24. М. Леонтович. Хорова творчість.	12	2	5	-	4	1
Тема 25. С.Людкевич Риси стилю та жанрове наповнення творчості.	11	2	5	-	4	-
Разом за змістовим модулем 5 Історія музики	57	10	24	-	20	3
Разом за 4 семестр	102	10	58	34	-	-
5 семестр Гармонія та сольфеджіо / Історія музики						
Змістовий модуль 6. Гармонія. Хроматика. Сольфеджіо/ Музична культура XX ст.						
Тема 17. Хроматика. Перший ступінь спорідненості. Неакордові звуки	51	-	13	13	20	5
Тема 18. Другий і третій ступені спорідненості тональностей. Різновиди модуляцій.	51	-	13	13	20	5
Разом за змістовим модулем 6 Гармонія та сольфеджіо	122	-	36	36	40	10
Тема 26. Імпресіонізм та неокласицизм – К.Дебюссі та М.Равель.	15	2	6	-	6	1
Тема 27. Веристська опера. Творчість Дж.Пуччіні.	14	2	5	-	6	1
Тема 28. І. Стравінський. Неофольклоризм. Оперна, балетна, симфонічна творчість.	14	2	5	-	6	1
Тема 29. Симфонічна творчість Г.Малера та Р.Штрауса.	14	2	5	-	6	1

Тема 30. А.Шенберг, А.Веберн, А.Берг Характеристика творчості. Риси стилю.	13	2	5	-	6	-
Разом за змістовим модулем 5 Історія музики	70	10	26	-	30	4
Усього Історія музики	375	60	134	-	157	24
Разом за 5 семестр	108	10	62	36	-	-
6 семестр Гармонія та сольфеджіо / Аналіз, композиція, контрапункт						
Змістовний модуль 7. Аналіз музичних творів						
Тема 19. Вступ до аналізу музичних творів. Прості форми	49	-	15	15	14	5
Тема 20. Складні форми	50	-	15	15	14	6
Разом за змістовний модуль 7 Гармонія та сольфеджіо	99	-	30	30	28	11
Усього Гармонія та сольфеджіо	750	-	170	206	328	46
Тема 1. Композиція в простих формах	42	-	20	-	20	2
Тема 2. Контрапункт	36	-	14	-	20	2
Разом за змістовний модуль 7 Аналіз, композиція, контрапункт	78	-	34	-	40	4
Разом за 6 семестр	-	-	64	30	-	-
7 семестр Аналіз, композиція, контрапункт						
Змістовний модуль 8. Основи музичної композиції						
Тема 21. Музична композиція: теоретичні, практичні та історичні аспекти	51	-	14	14	20	3
Тема 22. Характерні п'єси у дво-, тричастинній формі та обробки українських народних пісень	51	-	14	14	20	3
Разом за змістовний модуль 8	102	-	28	28	40	6
Разом за 7 семестр	102	-	28	28	40	6
Усього Аналіз, композиція, контрапункт	180	-	62	28	80	10
8 семестр Сучасна музика						
Змістовний модуль 9. Сучасна музика						
Тема 1. Західноєвропейський повоєнний авангард.	40	4	8	-	25	3
Тема 2. Олів'є Мессіан, Альфред Шнітке. Родіон Щедрін	42	4	10	-	25	3
Тема 3. Мирослав Скорик, Євген Станкович	46	4	10	-	30	2
Тема 4. Леся Дичко, Валентин Сильвестров	46	4	10	-	30	2
Тема 5. Олександр Козаренко	36	4	6	-	24	2
Разом за змістовний модуль 9	210	20	44	-	134	12
Разом за 8 семестр Сучасна музика	210	20	44	-	134	12
Усього годин	1665	80	446	268	769	102

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Гармонія та сольфеджіо:

1. Натуральний, гармонічний, мелодичний мажор та мінор.
2. Синкопа. Види синкоп у простих розмірах.
3. Складні розміри.
4. Лади народної музики.
5. Секвенція. Транспозиція мелодії.
6. Інтервали в тональності і від звуку.
7. Акорди три- та чотири звучні в мажорі та мінорі, в тональності і від звуку.
8. Каденції, головні види каденцій.
9. Домінантсептакорд. Септакорди II та VII ступенів.
10. Перший ступінь споріднення. Модуляція. Відхилення.

Аналіз, композиція, контрапункт:

1. Стил ь і жанр в музиці. Засоби музичної виразовості.
2. Період.
3. Прості форми.
4. Складні форми.
5. Рондо.
6. Варіації.

7. Сонатна форма.
8. Рондо-соната.
9. Сонатно-симфонічний цикл.
10. Контрапункт
11. Музична композиція: теоретичні, практичні та історичні аспекти
12. Характерні п'єси у дво-, тричастинній формі та обробки українських народних пісень

Історія музики:

1. Мистецтво періоду Античності
2. Музична культура Середньовіччя
3. Розвиток мистецтва в епоху Відродження
4. Народна творчість. Розвиток українського професійного мистецтва.
5. Монодія та розвиток багатоголосся на Україні.
6. Музична культура бароко. Жанр опери у XVII ст.
7. Інструментальні жанри XVII–XVIII ст.
8. Й.С.Бах. Характеристика творчості та стилю композитора.
9. Й.С.Бах. Органні, клавірні та вокально-інструментальні твори.
10. Г.Ф.Гендель. Ораторії. Інструментальна музика.
11. Й. Гайдн. Характеристика творчості. Риси стилю.
12. В.А.Моцарт. Характеристика творчості. Риси стилю. Опери. Симфонії.
13. М. Березовський, Д. Бортнянський, А. Ведель. Хорові твори. Риси стилю.
14. Л. Бетховен. Характеристика творчості. Риси стилю.
15. Л.Бетховен. Сонати. Симфонії. Увертюри.
16. Вокальна творчість Ф.Шуберта.
17. Ф.Шопен. Р.Шуман. Характеристика творчості. Риси стилю.
18. Е. Гріг. Засновник норвезької національної школи.
19. Г.Берліоз. Характеристика творчості. Риси стилю.
20. Ф.Ліст. Симфонічні поеми.
21. М. Лисенко. Засновник національної композиторської школи.
22. М. Лисенко. Оперна, камерно-вокальна та інструментальна творчості.
23. К.Стеценко Характеристика творчості. Риси стилю.
24. М. Леонтович. Хорова творчість.
25. С.Людкевич Риси стилю та жанрове наповнення творчості.
26. Імпресіонізм та неокласицизм – К.Дебюссі та М.Равель.
27. Веристська опера. Творчість Дж.Пуччіні.
28. І. Стравінський. Неофольклоризм. Оперна, балетна, симфонічна творчість.
29. Симфонічна творчість Г.Малера та Р.Штрауса.
30. А.Шенберг, А.Веберн, А.Берг Характеристика творчості. Риси стилю.

Основи теорії музики:

1. Музикознавство та природничі науки. Музикознавство як складова гуманітарних наук.
2. Рання структура музикознавства. Гвідо Адлер (1855-1941).
3. Музика як вид мистецтва. Музичний звук та його властивості. Засоби музичної виразовості. Музична система.
4. Визначення нотного письма. Історія розвитку нотації. Сучасна нотація та її елементи. Системи ключів. Знаки спрощення та скорочення нотного письма. Мелізми.
5. Визначення ритму. Основні ритмічні одиниці. Ритмічний рисунок. Особливі види поділу тривалостей. Поліритмія. Визначення метру, розміру. Такт. Затакт. Види розмірів.

6. Тональність як висотне положення ладу. Гама. Тяжіння. Стійкі та нестійкі ступені. Мажор. Мінор. Паралельні, однойменні та однотерцієві тональності. Лади народної музики. Засоби транспонування. Використання транспозиції. Транспонуючі інструменти.

7. Інтервали: визначення, позначення, назви, класифікація. Інтервали на ступенях натурального мажору та мінору. Тритони, характерні, хроматичні інтервали в тональності і від звука.

8. Визначення акорду. Різновиди акордики. Акорди терцієвої структури. Назви. Позначення. Акорди від звука. Акорди на ступенях мажору і мінору.

Народна музична творчість:

Тема 1.Музична народна творчість. Характеристика предмету.

Питання:

1. Первісне мистецтво як явище народної творчості
2. Поняття фольклору і його інтерпретація у музичному мистецтві

Тема 2. Історія фольклору. Обрядовий фольклор.

Питання:

1. Етапи розвитку музичного фольклору
2. Календарно-обрядова пісенність: види, жанри

Тема 3. Епос.

Питання:

1. Історія виникнення трудових пісень

Жанрово-стилістичний аналіз

Тема 4. Лірика.

Питання:

1. Філарет Колесса: Життєвий та творчий шлях митця
- Система аналізу музичного фольклору Ф. Колесси

Тема 5. Історія збирання та вивчення української народної музики.

Питання:

1. Розвиток поглядів на фольклор з XVIII ст. до 2-ї пол. XIX ст.
- Збирання народної музики у XIX та XX ст.

Тема 6. Методика збирання та вивчення фольклору.

Питання:

1. Запис та розшифрування народної музичної творчості.
- Теорія та методика польової роботи.

Сучасна музика:

1. Західноєвропейський повоєнний авангард. Слухання творів. Вивчення музичних тем.
2. Олів'є Мессіан. Біографія. Слухання творів. Вивчення музичних тем.
3. Альфред Шнітке. Біографія. Слухання творів. Вивчення музичних тем.
4. Родіон Щедрін. Біографія. Слухання творів. Вивчення музичних тем.
5. Мирослав Скорик. Біографія. Слухання творів. Вивчення музичних тем.
6. Євген Станкович. Біографія. Слухання творів. Вивчення музичних тем.
7. Леся Дичко. Біографія. Слухання творів. Вивчення музичних тем.
8. Валентин Сильвестров. Біографія. Слухання творів. Вивчення музичних тем.
9. Олександр Козаренко. Біографія. Слухання творів. Вивчення музичних тем.
10. Огляд творчості сучасних українських композиторів. Слухання творів.

Вивчення музичних тем.

6. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування контрольних завдань заборонені (в т.ч. із використання мобільних телефонів та інших електронних гаджетів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для підготовки практичних та самостійних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за роботу). Перескладання контрольних завдань відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу).

7. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Основи історичного і теоретичного музикознавства», що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу є іспит. Іспит – це форма контролю, що полягає у перевірці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів поточного опитування та письмової модульної контрольної роботи. До перевірки засвоєння студентом навчального матеріалу відносять відповіді на теоретичні питання, а також практичне виконання ним усіх видів запланованих письмових завдань. Якщо поточна семестрова оцінка становить не менше 75 балів, то за згодою студента вона може зарахуватися як іспитова оцінка з дисципліни. Якщо студент бажає підвищити свій рейтинг оцінювання, то він складає іспит. При цьому бали, які набрані за результатами модульних контрольних робіт анулюються, залишаються бали набрані за поточне оцінювання. За відповідь на іспиті максимально – 60 балів. На іспит виносяться три питання: *перше питання* та *друге питання* – теоретичні питання; *третє питання* – аналіз на слух уривку музичного твору. За кожну правильну відповідь на питання – 20 балів.

Критерії оцінювання :

Повна правильна відповідь – 18-20 балів;

Відповідь частково правильна – 10-17 балів;

Відповідь неправильна – 1-10 балів;

Відповідь відсутня – 0 балів.

8. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основи теорії музики, гармонія та сольфеджіо, аналіз, композиція, контрапункт:

1. Абызова Е. Гармония. Ученик / Е. Абызова. – М.: Музыка, 2008.
2. Алексеев Б. Задачи по гармонии / Б. Алексеев. – М., 1967.
3. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио / Б. Алексеев. – М., 1966.
4. Аэрова Ф. Ладовая альтерація / Ф. Аэрова. – К., 1962.
5. Берков В. Гармония. Ученик / В. Берков. – М., 1966.
6. Бершадская Т. Лекции по гармонии / Т. Бершадская. – Л., 1985.
7. Бонфельд М.Ш. История музыкознания: учеб. Пособие / М.Ш. Бонфельд. – М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2011. – 320 с.
8. Вахромеев В. Элементарная теория музыки / В. Вахромеев. – М.: Музыка, 1963.
9. Григорьев С. Теоретический курс гармонии / С. Григорьев. – М., 1981.
10. Григорьев С. Учебник полифонии / С. Григорьев, Т. Мюллер. – М.: “Музыка”, 1977. – 258 с.
11. Гуляницкая Н. Введение в современную гармонию / Н. Гуляницкая. – М.: Музыка, 1984. – 255 с.
12. Дубовский И. Учебник гармонии / И. Дубовский, С. Евсеев, И.Способин, В.Соколов. – М., 1984.
13. Дьячкова Л. Гармония в музыке XX века / Л. Дьячкова. – М., 1989
14. Золочевський В. Про модуляцію / В. Золочевський. – К., 1972.
15. Кияновська Л. Українська музична культура / Л. Кияновська. – Львів: “Сполом”, 1999 – 143 с.
16. Когоутек Ц. Техника композиции в музыке XX век / Ц. Когоутек. – М.: Музыка, 1976. – 365 с.
17. Ладухин Н. Одноголосное сольфеджио / Н. Ладухин. – М., 1960.
18. Ладухин Н. 1000 примеров муз. Диктанта / Н. Ладухин. – М., 1989.
19. Мазель Л. Проблемы классической гармонии / Л. Мазель. – М., 1972.
20. Мазель Л. Строение музыкальных произведений / Л. Мазель. – М.: Музыка, 1979.
21. Максимов С. Упражнения по гармонии на фортепиано / С. Максимов. – М., 1961. – Ч. III.
22. Месснер Э. Основы композиции / Э. Месснер. – М.: Музыка, 1968. – 503 с.
23. Можжевелов Б. Мелодии для гармонизации / Б. Можжевелов. – Л., 1982.
24. Мутли А. Сборник задач по гармонии / А. Мутли. – М., 1986.
25. Мюллер Т. Гармония / Т. Мюллер. – М., 1982.
26. Мюллер Т. Полифонический анализ. Хрестоматія / Т. Мюллер. – М.: “Музыка”, 1964. – 566 с.
27. Мясоедов А. Задачи по гармонии / А. Мясоедов. – 3е изд. – М., 1981.
28. Мясоедов А. Учебник гармонии / А. Мясоедов. – М., 1980.
29. Павлюченко С. Элементарна теорія музики. / С. Павлюченко. – К.: Музична Україна, 1980.
30. Павлюченко С. Практическое руководство по контрапункту строгого письма / С. Павлюченко. – Л.: “Советский композитор”, 1963. – 125 с.
31. Резник М. Музыкальные диктанты / М. Резник. – М., 1971.

32. Рубець І. Сольфеджіо / І. Рубець. – К., 1980.
33. Скорик М. Структура і виражальна природа акордики в музиці ХХ століття / М. Скорик. – К., 1983.
34. Скребков С. Учебник полифонии / С. Скребков. – М.: “Музыка”, 1965. – 245 с.
35. Смаглій І. Основи теорії музики / І. Смаглій. – Харків, 2000.
36. Соколов В. Многоголосное сольфеджио / В. Соколов. – М., 1967.
37. Способин И. Двухголосие и трехголосие / И. Способин. – М., 1978.
38. Способин И. Сольфеджио. Двухголосное и трехголосное / И. Способин. – М., 1977.
39. Способин И. Лекции по курсу гармонии / И. Способин. – М., 1969.
40. Способин И. Элементарная теория музыки / И. Способин. – М.: Музыка, 1984.
41. Тюлин Ю. Учение о гармонии / Ю. Тюлин. – М., 1966.
42. Тюлин Ю. Задачи по гармонии / Ю. Тюлин, Н. Привано. – М., 1960. – Вып. 2.
43. Тюлин Ю. Образцы решения гармонических задач / Ю. Тюлин, Н. Привано. – М., 1960. – Вып. 2.
44. Тюлин Ю. Учебник гармонии / / Ю. Тюлин, Н. Привано. – М., 1986.
45. Фраенов В. Учебник полифонии / В. Фраенов. – М.: “Музыка”, 1987. – 242 с.
46. Хвостенко В. Задачи и упражнения по элементарной теории музыки / В. Хвостенко. – М.: Музыка, 1965.
47. Холопов Ю. Гармония. Теоретический курс / Ю. Холопов. – М.: Музыка, 1988. – 510 с.
48. Холопов Ю. Задания по гармонии / Ю. Холопов. – М., 1983.
49. Холопова В.И. Теория музыки : мелодика, ритмика, фактура, тематизм : учебное пособие для вузов и училищ / В. Н. Холопова. – Изд. 2-е, стер. – СПб.: Лань, 2010. – 367, с.
50. Хрестоматия по гармоническому анализу на материале музыки советских композиторов. – М.: Музыка, 1984. – 239 с.
51. Чугаев А. Особенности строения клавирных фуг Баха / А. Чугаев. – М.: “Музыка”, 1975. – 128 с.
52. Цицалюк Г. Поліфонія в прикладах / Г. Цицалюк. – К.: “Музична Україна”, 1989. – 119 с.
53. Шульгин Д.И. Теоретические основы современной гармонии / Д.И. Шульгин. – М., 1994.

Додаткова література

1. Царев В. Н. Анализ музыкальных произведений: курс лекций / В. Н. Царев; МОиН РФ, ВГБОУ ВПО ТГПУ. – Томск: Издательство Томского государственного педагогического университета. Ч. 1. – 2013.
2. Бонфельд М. Ш. Анализ музыкальных произведений: структуры tonальной музыки: учебное пособие для вузов: в 2 ч. / М. Ш. Бонфельд. – М.: ВЛАДОС. – (Учебное пособие для вузов). Ч. 1. – 2010.
3. Способин И. В. Музыкальная форма: учебник общего курса анализа [для консерваторий и музыкальных вузов] / И. В. Способин. – М.: Музыка, 2007. –

398, с

4. Соколов А. С. Введение в музыкальную композицию XX века : учебное пособие по курсу «Анализ музыкальных произведений» / А. С. Соколов. – М. : ВЛАДОС, 2004. – 231 с.

5. Васина-Гроссман В. А. Книга о музыке и великих музыкантах / В. А. Васина-Гроссман. – М. : Современник, 1999. – 286 с.

6. Гогоберидзе А. Г. Теория и методика музыкального воспитания детей дошкольного возраста : учебное пособие для вузов / А. Г. Гогоберидзе. – М. : Академия, 2007. – 316 с.

6. Назайкинский Е. В. Стиль и жанр в музыке : учебное пособие для ВУЗов / Е. В. Назайкинский. – М. : Владос, 2003. – 248 с.

7. Основы теоретического музыкознания : Учебное пособие для вузов / Под ред. М. И. Ройтерштейна. – М. : Академия, 2003. – 271 с.

8. Психология музыкальной деятельности : Теория и практика : Учебное пособие для вузов. – М. : Академия, 2003. – 366 с.

9. Ройтерштейн М. И. Основы музыкального анализа : учебник для педагогических ВУЗов / М. И. Ройтерштейн. – М. : ВЛАДОС, 2001. – 111 с.

10. Способин, И. Музыкальная форма / И. Способин. – М. : Музыка, 2007. – 400 с.

11. Холопова, В. Н. Формы музыкальных произведений : учебное пособие для вузов / В. Н. Холопова. – СПб. : Лань, 2006. – 489 с.

12. Холопова, В. Н. Гармония : учебник для вузов / В. Н. Холопов. – СПб.: Лань, 2003. – 540 с.

13. Арановский М. Музыкальный текст. Структура и свойства / М. Арановский. – М.: Композитор, 1998. – 344 с.

14. Букина О.К. Музыкальная символика: педагогический потенциал: монография / О.К. Букина // Урал. гос. пед. ун-т. Екатеринбург, 2007. – 191 с.

15. Гуляницкая Н.С. Методы науки о музыке: исследование / Н.С. Гуляницкая. – М.:Музыка, 2009. – 256 с.

16. Калужникова Т.И. Акустический текст ребенка / Т.И. Калужникова // Урал. гос. консерватория им. М.П. Мусоргского. Екатеринбург, 2004. – 904 с.

17. Калужникова Т.И. Песенная традиция русского населения Среднего Урала: учеб. пособие / Т.И. Калужникова // Урал.гос. консерватория им. М.П. Мусоргского. Екатеринбург, 2005. 200 с.

18. Кудряшов А.Ю. Теория музыкального содержания. Художественные идеи европейской музыки XVII–XX вв.: учеб. Пособие / А.Ю. Кудряшов. – СПб.: Лань, 2006. – 432 с.

19. Методология педагогики музыкального образования. Научная школа Э.Б. Абдуллина: монография / Моск. пед. гос. ун-т ; под науч. ред. Э.Б. Абдуллина. 2-е изд., испр. и доп. М.: Граф-Пресс, 2009. – 284 с.

20. Мечковская Н.Б. Семиотика: Язык. Природа. Культура: курс лекций: учеб. Пособие / Н.Б. Мечковская. – М.: Академия, 2004. – 432 с.

21. Психология музыкальной деятельности: Теория и практика: учеб. пособие / Д.К. Кирнарская, Н.И. Киященко, К.В. Тарасова и др.; под ред. Г.М. Цыпина. М.: Академия, 2003. 368 с.

22. Сохор А.Н. Социология и музыкальная культура А.Н. Сохор. – М.: Советский композитор, 1975. – 205 с.

23. Міжнародний музичний фестиваль Київ Музик Фест 1990-1999. – Київ, Центр музичної інформації СКУ, 1999. – 325 с.
24. Контрасти. 4-11-й Міжнародні фестивалі сучасної музики. – Львів, 1998-2005
25. Сучасні композитори України. Довідник. – Одеса: Асоціація Нова Музика, 2002. – 289 с.
26. Українське музикознавство. Збірка наукових праць. В. 1-35. – Київ: вид-во Міністерства культури і мистецтв України, Національної музичної академії України ім. П. Чайковського, Центру музичної україністики. – Київ, 1970-2004.
27. Скорик М. Структура та виражальна природа акордики в музиці ХХ ст./ М. Скорик. – Київ: “Музична Україна”, 1984. – 156 с.
28. Бершадская Т. Основные композиторские закономерности многоголосия русской народной крестьянской песни / Т. Бершадская. – Л.: “Советский композитор”, 1961. – 125 с.
29. Богатырев В. Обратимый контрапункт / В. Богатырев. – М.: “Музыка”, 1960. – 122 с.
30. Должанский А. 24 прелюдии и фуги Д. Шостаковича / А. Должанский. – Л.: “Советский композитор”, 1963. – 98 с.
31. Елатов В. Ладовые основы белорусской народной музыки / В. Елатов. – Минск, 1964. – 123 с.
32. Золотарев В. Фуга / В. Золотарев. – М.: “Музыка”, 1965. – 256 с.
33. Золочевский В. Ладогормонічні засади української радянської музики / В. Золочевський. – К.: “Музична Україна”, 1976. – 35 с.
34. Коннов В. Нидерландские композиторы XV-XVI веков / В. Коннов. – М.: “Музыка”, 1971. – 235 с.
35. Кравцов Т. Прихована імітаційна поліфонія в українських народних піснях / Т. Кравцов // Народна творчість та етнографія. – №4. – К., 1962. – С. 22-25.
36. Кршеник Е. Лекції про 12-тоновий контрапункт / Е. Кршеник // Українське музикознавство. – № 4. – К., 1969. – С. 56-59.
37. Кушнарєв Х. О полифонии / Х. Кушнарєв. – М.: “Музыка”, 1971. – 456 с.
38. Литинский Г. Образование имитаций строгого письма / Г. Литинский. – М.: “Музыка”, 1971. – 56 с.
39. Ляшенко Г. Роль фуги у драматургії неполіфонічних форм / Г. Ляшенко. – К.: “Музична Україна”, 1976. – 89 с.
40. Мильштейн Я. Хорошо темперированный клавир И. С. Баха / Я. Мильштейн. – М.: “Музыка”, 1967. – 356 с.
41. Протопопов В. История полифонии в ее важнейших явлениях. – Западно-европейская классика XVIII-XIX веков / В. Протопопов. – М.: “Музыка”, 1965. – 456 с.
42. Протопопов В. История полифонии русской музыке XVII-начала XX века // История полифонии. Т. 5 / В. Протопопов. – М.: “Музыка”, 1973. – С. 232-296.
43. Пустыльник Й. Хрестоматія по канону Й. Пустыльник. – М.: “Музыка”, 1987. – 165 с.
44. Пэрриш К. Образцы музыкальных форм от грегорианского хора до Баха / К. Пэрриш, Дж. Оул. – Л.: “Советский композитор”, 1975. – 350 с.
45. Роттерштейн М. Практическая полифония / М. Роттерштейн. – М.: “Музыка”, 1988. – 85 с.

- 46.Скребков С. Полифонический анализ / С. Скребков. – М.: “Музыка”, 1940. – 360 с.
- 47.Скребков С. Художественные принципы музыкальных стилів / С. Скребков. – М.: “Музыка”, 1973. – 395 с.
- 48.Степанов А., Чугаев А. Полифония / А. Степанов, А. Чугаев. – М.: “Музыка”, 1972. – 452 с.
- 49.Танеев С. Подвижной контрапункт строгого письма / С. Танеев. – М.: “Музыка”, 1959. – 241 с.
- 50.Хоминський Ю. Історія гармонії та контрапункту. Т. 1,2 / Ю Хоминський. – К.: “Музична Україна”, 1975, 1979.

Сучасна музика, література:

1. Українське музикознавство. Збірка наукових праць. В. 1–35. – Київ: вид-во Міністерства культури і мистецтв України, Національної музичної академії України ім. П.Чайковського, Центру музичної україністики. – Київ, 1970–2018.
2. Науковий Вісник Національної музичної академії України. Збірка наукових праць. В. 1–20. – Київ: вид-во Національної музичної академії України ім. П.Чайковського. – Київ, 1999–2018.
3. Контрасти. 4-11-й Міжнародні фестивалі сучасної музики. – Львів, 1998–2018.
4. Коменда О. Універсальна творча особистість Олександра Козаренка / Ольга Коменда // // Музикознавчі студії Інституту мистецтв СНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П.Чайковського: зб. наук. пр. – Вип. 14. – 2014. – С. 13–29.
5. Коменда О. Українська музика межі ХХ – ХХІ століть у здобутках композиторів покоління 1990-х. Стан розвитку та перспективи / Ольга Коменда // Проблеми педагогічних технологій. В. 2–4 (31–33). – 2006. – С. 38–43.
6. Коменда О. Риси гармонічного стилю кантати М. Скорика «Весна» / Ольга Коменда, Віктор Тиможинський // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВДУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П. І. Чайковського: зб. наук. пр. – В. 1. – 2007. – С. 71–87.
7. Коменда О. Рання творчість Олександра Козаренка: початок формування індивідуальності композитора і піаніста / Ольга Коменда // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: зб. наук. пр. – Вип. 19: у 2-х тт. Том 1. – 2013. – С. 197–204.
8. Коменда О. Неофольклоризація культового жанру у «Нагірній проповіді» В. Рунчака як продовження практики жанрового синтезу І. Стравінського: музично-інтонаційний та естетично-художній аспекти / Ольга Коменда // Студії мистецтвознавчі. – Число 4. Театр. Музика. Кіно. – 2005. – С. 24–32.
9. Коменда О. Камерна кантата в українській музиці 2-ї пол. ХХ ст. Основні напрямки і тенденції розвитку жанру / Ольга Коменда // Проблеми педагогічних технологій. В. 1 (31). – 2006. – С. 22–26.

10. Коменда О. Інтертекстуальний простір «Українського реквієму» О. Козаренка / Ольга Коменда, Наталія Сухоцька // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВНУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П. Чайковського: зб. наук. пр. – Вип. 7. – 2011. – С. 428–448.
11. Коменда О. Жанрово-стилістичний дискурс «Двох хорів *rustico*» Віктора Тиможинського / Ольга Коменда // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: зб. наук. пр. – Вип. 14. – 2009. – С. 115–133.
12. Коменда О. Жанрово-інтонаційні джерела тематизму камерної кантати Олександра Козаренка «П'єро мертвопетлює» / Ольга Коменда // Українська культура: минуле, сучасне шляхи розвитку: зб. наук. пр. Рівненського державного гуманітарного університету. – У 2-х т. – Вип. 18. – 2012. – Т. 1. – С. 162–165.
13. Коменда О. Естрадно-джазові твори Мирослава Скорика / Ольга Коменда // Новината за напреднали наука – 2013: матеріали за ІХ міжнародна научна практична конференція. – 17–25 май. – Том 42. Фізическа культура и спорт. Музыка и живот. – 2013, София: «Бял ГРАД-БГ» ООД. – С. 67–72.
14. Коменда О. Духовні теми і жанри в українській музиці кін. ХХ ст. – поч. ХХІ ст. / Ольга Коменда // Студії мистецтвознавчі. – Число 4 (16). Театр. Музыка. Кіно. – 2006. – С. 51–55.
15. Коменда О. Деякі аспекти жанрово-стильового діалогу в сучасному українському органному мистецтві / Ольга Коменда, Олександр Дем'янчук // Музикознавчі студії Інституту мистецтв ВДУ імені Лесі Українки та НМАУ ім. П. І. Чайковського: зб. наук. пр. – В. 1. – 2007. – С. 64–70.
16. Коменда О. Волинський осередок Національної спілки композиторів України: навч. посіб. / Аделіна Єфіменко, Ольга Коменда. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ імені Лесі Українки, 2006. – 214 с.
17. Коменда О. «Concerto Rutheno» Олександра Козаренка: тематизм, принципи розвитку, особливості драматургії / Ольга Коменда // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. – 2013. – №1. – С. 10–16.
18. Коменда О. «Ой у Луцьку славнім...» Віктора Тиможинського: до питання подієвості музичного тексту / Ольга Коменда // Ставропігійські філософські студії. *Ultima ratio* : зб. наук. пр. з філософії, психології, мистецтвознавства, культурології, педагогіки та філософії освіти. – Вип. 4. – Львів : Ставропігійон, 2010. – С. 129–144.
19. Київське музикознавство: Збірка наукових праць. – 1–10. – Київ: вид-во Національної музичної академії України ім. П. Чайковського, Київського державного вищого музичного училища ім. Р. М. Глієра, 1999–2018.
20. Komenda O. Współczesny kompozytor ukraiński Ołeksander Kozarenko i jego twórczość sceniczna / Olga Komenda // Kamerton. – Rzeszów. – 2013. – №57. – S. 252–259.

Народна музична творчість, література:

1. Актуальні питання методики фіксації та транскрипції творів народної музики. – К.: Вид. Київської державної консерваторії ім. П.Чайковського, 1989. – 46 с.
2. Алексеев Э. Нотная запись народной музыки / Э. Алексеев. – М.: ”Советский композитор”, 1990. – 132 с.
3. Алексеев Э. Проблемы формирования лада / Э. Алексеев. – М.: “Музыка”, 1976. – 212 с.
4. Грица С. Мелос української епіки / С. Грица. – К.: “Музична Україна”, 1979. – 219 с.
5. Земцовский И. Мелодика календарных песен / И. Земцовский. – Л.: “Советский композитор”, 1975. – 125 с.
6. Іваницький А. Українська народна музична творчість / А. Іваницький. – К.: “Музична Україна”, 1990. – 333с.
7. Квітка К. Вибрані статті. У 2-х ч.ч. Ч. 1 / К. Квітка. – К.: “Музична Україна”, 1985. – 80 с.
8. Квітка К. Вибрані статті. У 2-х ч.ч. Ч. 2 / К. Квітка. – К.: “Музична Україна”, 1986. – 76 с.
9. Колесса Ф. Музикознавчі праці / Ф. Колесса. – К.: “Наукова думка”, 1970. – 416 с.
10. Мацієвський І. Про жанровий поділ української народної інструментальної музики (з матеріалів конференції дослідників народної музики західноукраїнських земель) / І. Мацієвський. – Львів: “Сполом”, 1990 – 98 с.
11. Правдюк О. Ладові основи української народної музики. – К.: Вид. АН УРСР, 1961. – 103 с.
12. Чекановская А. Музыкальная этнография / А. Чекановская. – М.: “Музыка”, 1983. – 128 с.
13. Яценко Л. Українське народне багатоголосся / Л. Яценко. – К.: “Музична Україна” – 1962. – 65 с.

Історія музики:

1. Аберт Г. В.А.Моцарт / Аберт Г. – Ч.Ч. 1–2. Кн. 1-2. – М.: Музыка, 1987-1988.
2. Альшванг В. Л.Бетховен / Альшванг В. – М.: Гос муз изд, 1964. – 279 с.
3. Белза І. Лятошинський Б.М. / Белза І. – К. : Мистецтво, 1974 . – 78 с.
4. Борис Николаевич Лятошинський : сб. статей / [сост. М. Копица]. – К. : Музична Україна, 1987. – 234 с.
5. Булез П. Пути: Равель, Стравинский, Шенберг / П. Булез Ориентиры І. Вообразать. Избранные статьи. – М.: «Логос-Альтера», Esse homo, 2004. – С. 37-64.
6. Вульфийс П. Ф. Шуберт / Вульфийс П. – М.: Музыка, 1983. – 243 с.
7. Галь Г. Брамс. Вагнер. Верди. Три мастера – три мира / Галь Г. – М.: Музыка, 1986. – 368 с.
8. Герасимова-Персидская Н. Партесный концерт в истории музыкальной культуры / Н. Герасимова-Персидская. – М., 1983. – 288 с.
9. Гнатів Т. Музична культура Франції рубежу ХІХ—ХХ століть / Навчальний посібник для музичних вузів. — К.: Музична Україна, 1993. – 207 с.
10. Грубер Р. Гендель. Жизнь и творчество / Р. Грубер Л., 1935. – 125 с.
11. Гусарчук Т. Артемій Ведель. Постать митця у контексті епох / Т. Гусарчук. – Н., 2017. – 768 с.
12. Друскин М. И.С.Бах / Друскин М. – М.: Музыка, 1982. – 335 с.
13. Друскин М. Игорь Стравинский. Личность. Творчество. Взгляды / М.Друскин – Л. : Сов. композитор, 1979. – 230 с.

14. Друскин М. История зарубежной музыки / М. Друскин – В.4. – М.: Музыка, 1984. – 498 с.
15. Друскин М. О западноевропейской музыке XX века / М.Друскин – М.: Советский композитор, 1973. – 125 с.
16. Евдокимова Ю., Симакова Н. Музыка эпохи Возрождения. – М., 1982. – 253 с.
17. Жаркова В. Прогулки в музыкальном мире Мориса Равеля (в поисках смысла послания мастера) /В. Жаркова – К.: Автограф, 2009 – 528 с.
18. Житомирский, Д.В. Шуман. Очерк жизни и творчества. /Д.В.Житомирский. – М.:Музыка, - 1964. – с. 127-203.
19. История русской музыки в 10-ти томах. – М.: Музыка, 1983-86.
20. История русской музыки. Т.Т.1–2., М.: Музыка, 1972, 1981.
21. История русской музыки: пособие для вузов. – Т.1–2, Кн. 2–3. – М.: Музыка. – 1972–1981.
22. Іваницький А. Українська народна музична творчість / А. Іваницький. К.: Муз. Україна, 1999. – 222 с.
23. Иванова І., Куколь Г., Черкашина М. Історія опери (навчальний посібник). – К.: Заповіт, 1998. – 383 с.
24. Історія української / заг. ред. та упоряд. О. Я. Шреєр-Ткаченко. К.:Музыка, 1981. – 271 с.
25. Історія української дожовтневої музики / заг. ред. та упоряд. О. Я. Шреєр-Ткаченко. К.: Муз.Україна, 1969. – 587 с.
26. Історія української музичної культури: підручник для студентів вищих навчальних закладів / До 100-річчя Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського. – К. : НМАУ ім.. П.І.Чайковського, 2011. – 736 с.
27. Кияновська Л. Мирослав Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи / Кияновська Л. – Львів: Сполом, 1998. – 216 с.
28. Кияновська Л. Українська музична культура / Кияновська Л. – Львів : Сполом, 1998. – 144 с.
29. Конен В. История зарубежной музыки / Конен В. – В.3. – М.: Музыка, 1981. – 465 с.
30. Копица М. Симфонии Б. Лятошинського: епоха, коллизии, драматургия / Копица М. – К. : Музична Україна, 1990. – 249 с.
31. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній – Т.1 – Київ-Харків-Нью-Йорк, 1996.
32. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній – Т.2 – Київ-Харків-Нью-Йорк, 1998.
33. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній – Т.3 – Київ-Харків-Нью-Йорк, 2001.
34. Крауклис Т. Симфонические поэмы Ф.Листа / Крауклис Т. – М.: Музыка, 1974. – 89 с.
35. Кремлев Ю. Йозеф Гайдн. Очерк жизни и творчества. – М., 1972. – 320 с.
36. Кремлев Ю. А. Фредерик Шопен. — М., 1960. – 704 с.
37. Левик Б. История западноевропейской музыки / Левик Б. – В. 2. – М.: Музыка, 1980. – 305 с.
38. Ливанова Т. История западно-европейской музыки до 1789 г. / Ливанова Т. – Т.1–2 – М.: Музыка, 1982–85.
39. Лист Ф. Ф. Шопен. — М., 1956. – 127 с.
40. Лісецький С. Класицизм – провідний творчий напрямок в українській музиці другої половини XVIII-початку XIX ст: монографія. К.: НАКККіМ, 2012. – 391 с.

41. Лобанова М. Западноевропейское музыкальное барокко: проблемы эстетики и поэтики / М. Лобанова – М., СПб : Центр гуманитарных инициатив, 2013. – 336 с.
42. Лобанова М. Музыкальный стиль и жанр: история и современность. М.: Сов. композитор, 1990. – 312 с.
43. Мазель Л. А. Исследования о Шопене. — М., 1971. – 248 с.
44. Мартынов И. Очерки по зарубежной музыке 1-й пол. XX века / Мартынов И. – М.: Музыка, 1970. – 156 с.
45. Мартынов И. Очерки по зарубежной музыке 1-й пол. XX века / Мартынов И. – М.: Музыка, 1970. – 156 с.
46. Мильштейн А. Ф. Лист / Мильштейн А. – Т.Т.1–2. – М.: Гос муз изд, 1954–57.
47. Мильштейн А. Хорошо темперированный клавир И.С.Баха / Мильштейн А. – М.: Гос муз изд, 1956. – 138 с.
48. Мильштейн М. И. Очерки о Шопене. — М., 1987. – 176 с.
49. Музыка XX века. Очерки. Кн. 1–5 / [ред. И. Нестьев]. – М.: Музыка, 1976–1987.
50. Музыка XX века. Очерки. Кн. 1–5. – М.: Музыка, 1976–1987.
51. Неболюбова Л. Музыкальная культура Австрии и Германии XIX века / Неболюбова Л. – К.: Музична Україна, 1990. – 163 с.
52. Нестьев И. История зарубежной музыки / И. Нестьев. – В. 5. – М. : Музыка, 1988. – 445 с.
53. Нестьев И. История зарубежной музыки / Нестьев И. – В.5. – М. : Музыка, 1988. – 445 с.
54. Павлишин С. Станіслав Людкевич / Павлишин С. – К. : Музична Україна, 1974. – 64 с.
55. Розеншильд К. История западноевропейской музыки / Розеншильд К. – В.1. – М.: Музыка, 1969. – 498 с.
56. Роллан Р. Жизнь Бетховена / Роллан Р. – М.: Музыка, 1954. – 123 с.
57. Рыцарева М. Композитор Д. Бортнянский. Жизнь и творчество. Л.: Музыка, 1979. – 142 с.
58. Рыцарева М. Композитор М. Березовский. Жизнь и творчество. Л.: Музыка, 1983. – 142 с.
59. Рыцарева М. Русская музыка XVIII века. М.: Знание, 1987. – 125 с.
60. Самохвалов В. Борис Лятошинський / Самохвалов В. – К. : Музична Україна, 1974. – 123 с.
61. Самохвалов В. Черты симфонизма Б. Лятошинського / Самохвалов В. – К. : Музична Україна, 1974. – 219 с.
62. Сапонов М. Менестрели: очерки музыкальной культуры Западного Средневековья / М. Сапонов. – М.: ПРЕСТ, 1996. – 360 с.
63. Скуратівський В. Феномен українського бароко // Українське бароко / Дреж. фонд фундаментальних дослідж.; кер. проекту Д. Наливайко: у 2 т. Харків: Акта, 2004.
64. Творчість С. Людкевича: зб. статей / [упор. М. Загайкевич]. – К. : Муз. Україна, 1979. – 179 с.
65. Тукова І. Про явище жанрового стилю // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 56 : Музика третього тисячоліття: перспективи і тенденції: зб. ст. Київ, 2007. – С. 52-58.
66. Холопова В. Антон Веберн / Холопова В., Холопов Ю. – М. : Советский композитор, 1984. – 169 с.
67. Швейцер А. И.С.Бах / Швейцер А. – М.: Гос муз изд, 1965. – 657 с.
68. Шлифштейн С. Мусоргский. Художник. Время. Судьба / Шлифштейн С. – М.:

- Советский композитор, 1975. – 168 с.
69. Шреєр-Ткаченко О. Історія української музики. Ч.1 : Розвиток української музичної культури від найдавніших часів до середини ХІХ століття. К. : Муз. Україна, 1980. – 197 с.
70. Шуман, Р. О музыке и музыкантах. В 2-х т.т. 1.сост., вступит. статья, комментарии Д.Житомирского / Р.Шуман. – М: Музыка. – 1975. – 408 с.
71. Энтелис Л. Силуэты композиторов ХХ века / Энтелис Л. – Л.: Музыка, 1973. – 248 с.
72. Якуб'як Я. Микола Лисенко і Станіслав Людкевич: монографія. Л. : ДВЦ НТШ, 2003. – 264 с.